

Gramatyka francuska

Czasownik

Czasowniki nieregularne

Obok czasowników regularnych, istnieje w języku francuskim duża grupa czasowników odmieniających się w sposób nieregularny. Ich odmiany warto nauczyć się na pamięć.

Oto odmiana najważniejszych czasowników nieregularnych:

	aller (iść, jechać)	pouvoir (móc)	vouloir (chcieć)	devoir (musieć)	savoir (wiedzieć)	connaître (znać)	faire (robić)	dire (mówić)
je	vais	peux	veux	dois	sais	connais	fais	dis
tu	vas	peux	veux	dois	sais	connais	fais	dis
il / elle	va	peut	veut	doit	sait	connaît	fait	dit
nous	allons	pouvons	voulons	devons	savons	connaissons	faisons	disons
vous	allez	pouvez	voulez	devez	savez	connaissez	faites	dites
ils / elles	vont	peuvent	veulent	doivent	savent	connaissent	font	disent

	prendre (brać)	boire (pić)	venir (przychodzić)	tenir (trzymać)	partir (wyjeżdżać)	lire (czytać)	écrire (pisać)	peindre (malować)
je	prends	bois	viens	tiens	pars	lis	écris	peins
tu	prends	bois	viens	tiens	pars	lis	écris	peins
il / elle	prend	boit	vient	tient	part	lit	écrit	peint
nous	prenons	buvons	venons	tenons	partons	lisons	écrivons	peignons
vous	prenez	buvez	venez	tenez	partez	lisez	écrivez	peignez
ils / elles	prennent	boivent	viennent	tiennent	partent	lisent	écrivent	peignent

Odmiana czasownika w czasie teraźniejszym – zasady

Czasu teraźniejszego używamy (tak jak w języku polskim) mówiąc o czynnościach, które mają miejsce w chwili obecnej.

Czasowniki francuskie podlegają odmianie przez **osoby** oraz **liczby**. Istnieje kilka ogólnych zasad dotyczących odmiany czasowników w czasie teraźniejszym.

Czasowniki I grupy, zakończone w bezokoliczniku na **-er**, na przykład **aimer** (kochać), przybierają następujące końcówki:

aimer (kochać, lubić)

j'aime
tu aimes
il aime
elle aime

nous aimons
vous aimez
ils aiment
elles aiment

Czasowniki II grupy, zakończone w bezokoliczniku na **-ir**, na przykład **finir** (kończyć), przybierają następujące końcówki:

finir (kończyć)

je **finis**

tu **finis**

il **finit**

elle **finit**

nous **finissons**

vous **finissez**

ils **finissent**

elles **finissent**

Czasowniki III grupy, zakończone w bezokoliczniku na **-re**, na przykład **répondre** (odpowiadać), lub **-ir**, na przykład **ouvrir** (otwierać), przybierają następujące końcówki:

répondre (odpowiadać)

je **réponds**

tu **réponds**

il **répond**

elle **répond**

nous **répondons**

vous **répondez**

ils **répondent**

elles **répondent**

ouvrir (otwierać)

j'**ouvre**

tu **ouvres**

il **ouvre**

elle **ouvre**

nous **ouvrons**

vous **ouvrez**

ils **ouvrent**

elles **ouvrent**

Bardzo wiele czasowników wykazuje jednak większe lub mniejsze nieregularności w odmianie, na przykład czasowniki **être** (być) i **avoir** (mieć) są całkowicie **nieregularne**.

Czasowniki posiłkowe: avoir, être oraz aller – odmiana

Czasowniki posiłkowe - odmiana czasowników nieregularnych w języku francuskim.

Czasowniki posiłkowe pozwalają na tworzenie czasów złożonych, jak również strony biernej czasowników.

W języku francuskim są to czasowniki: **avoir** (mieć), **être** (być) oraz **aller** (iść, jechać). Wymienione czasowniki używane jako posiłkowe tracą swoje pierwotne znaczenie, są po prostu „instrumentem” gramatycznym.

Czasowniki posiłkowe avoir i être służą do tworzenia:

- czasów i trybów złożonych (np. **passé composé**), np.

L'été dernier, je suis allé à Paris. - Zeszłego lata pojechałem do Paryża.

Hier soir, nous avons été au théâtre. - Wczoraj wieczorem byliśmy w teatrze.

- **strony biernej czasowników**, np.

Ma chambre a été repeinte en blanc. - Mój pokój został odmalowany na biało.

Czasownik **aller** służy do **tworzenia** czasu przyszłego bliskiego (**futur proche**), np.

Vous allez vous reposer samedi.- Będziecie odpoczywać w sobotę.

Odmiana czasowników posiłkowych w czasie teraźniejszym:

avoir (mieć)

j'ai

tu as

il/elle/on a

nous avons

vous avez

ils/elles ont

être (być)

je suis

tu es

il/elle/on est

nous sommes

vous êtes

ils/elles sont

aller (iść, jechać)

je vais

tu vas

il/elle/on va

nous allons

vous allez

ils/elles vont

Tworzenie czasowników zwrotnych

Tworzenie **czasowników zwrotnych** w języku francuskim.

Są to czasowniki poprzedzone zaimkiem zwrotnym „się”. W przeciwieństwie do języka polskiego, w którym zaimek „się” jest identyczny dla wszystkich osób i liczb, w języku francuskim **zmienia on formę** zależnie od **osoby i liczby**.

Odmiana przykładowego czasownika zwrotnego:

se laver (myć się)

je **me** lave

tu **te** laves

il/elle **se** lave

nous **nous** lavons

vous **vous** lavez

ils/elles **se** lavent

Uwaga! Jeśli czasownik zaczyna się na **samogłoskę** lub na literę **h**, wtedy **zaimek me, te, se** (się) kończący się na **samogłoskę e**, gubi ją i zostaje ona zastąpiona przez apostrof. Zobacz przykład:

s'habiller (ubierać się)

je **m'**habille

tu **t'**habilles

il **s'**habille

nous **nous** habillons

vous **vous** habillez

ils **s'**habillent

Czas przeszły **l'imparfait**

Czas przeszły **l'imparfait** tworzy się regularnie dla wszystkich czasowników. Jedynym wyjątkiem jest czasownik être. Do tematu pierwszej osoby liczby mnogiej w czasie teraźniejszym (który otrzymujemy po odjęciu końcówki -ons) dodajemy następujące końcówki:

pouvoir (móc)

je **pouvais**

tu **pouvais**

il / elle / on **pouvait**

nous **pouvions**

vous **pouviez**

ils / elles **pouvaient**

Nieregularną odmianę ma tylko czasownik **être**.

j'étais

tu **étais**

il / elle / on **était**

nous **étions**

vous **étiez**

ils / elles **étaient**

Czasu przeszłego **l'imparfait** używa się do:

- wyrażania czynności przeszłej niedokonanej, o której nie wiemy kiedy się zaczęła.

Elle se promenait dans Paris. – Ona spacerowała po Paryżu.

- wyrażania czynności, powtarzającej się, zwyczajowej.

Quand j'avais 16 ans, j'allais souvent à la discothèque. – Kiedy miałem 16 lat, chodziłem często na dyskotekę.

- opisu osób w przeszłości lub tła akcji.

Le ciel était nuageux, Marie portait un imperméable. – Niebo było pochmurne, Marie miała na sobie płaszcz przeciwdeszczowy.

Czas przeszły **le passé composé**

Czas przeszły **le passé composé** tworzy się poprzez dodanie do czasowników posiłkowych **être** lub **avoir** imiesłowu czasu przeszłego.

je suis allée – ja poszłam

il a mangé – on zjadł

vous avez fait – wy zrobiliście

Czasownik posiłkowy Imiesłów czasu przeszłego

je suis **allé / allée**

tu es	sorti / sortie
il / elle / on est	venu / venue / venu
nous sommes	arrivés / arrivées
vous êtes	montés / montées
ils / elles sont	descendus / descendues

Czasownik posiłkowy Imiesłów czasu przeszłego

j'ai	parlé
tu as	habité
il / elle / on a	été
nous sommes	dit
vous avez	fait
ils / elles ont	vu

W czasownikach pierwszej koniugacyjnej grupy końcówkę bezokolicznika -er zamieniamy na -é, np. **visiter – visité**.

W czasownikach drugiej grupy koniugacyjnej końcówkę bezokolicznika -ir zamieniamy na -i, np. **réussir – réussi**.

Nieregularne imiesłowy niektórych czasowników:

boire (pić) – bu,
conduire (prowadzić samochód) – conduit
craindre (obawiać się) – craint
découvrir (odkryć) – découvert
descendre (zejść) – descendu
dire (powiedzieć) – dit
dormir (spać) – dormi
écrire (pisać) – écrit
faire (robić) – fait
lire (czytać) – lu
pouvoir (móc) – pu,
prendre (brać) – pris
rire (śmiać się) – ri
tenir (trzymać) – tenu
vivre (żyć) – vécu
voir (widzieć) – vu
vouloir (chcieć) – voulu

Najczęściej występujące okoliczniki w czasie le passé composé to:

hier – wczoraj,
avant-hier – przedwczoraj,
il y a 3 jours – trzy dni temu,
il y a 2 mois – dwa miesiące temu,
il y a 10 ans – dziesięć lat temu.

Czasu przeszłego le passé composé używa się do:

- wyrażania czynności przeszłej, która dokonała się w przeszłości.

Ils sont venus chez moi hier soir. – Przyszli do mnie wczoraj wieczorem.

Nous sommes rentrés vite à la maison. – Szybko wróciliśmy do domu.

- mówienia o kilku czynnościach, które nastąpiły po sobie.

Ce matin, nous avons pris notre petit-déjeuner, puis nous sommes partis au travail. – Dzisiaj rano zjedliśmy śniadanie, a potem wyszliśmy do pracy.

Czas przyszły le futur proche

Czas **le futur proche** składa się z czasownika posiłkowego **aller** odmienionego w czasie teraźniejszym i bezokolicznika czasownika odmienianego.

regarder – oglądać
je vais **regarder**
tu vas **regarder**
il / elle va **regarder**
nous allons **regarder**
vous allez **regarder**
ils / elles vont **regarder**

Tworząc formę przeczącą, zaprzeczamy tylko czasownik **aller**.

je ne vais pas prendre – ja nie wezmę
vous n'allez pas prendre – wy nie weźmiecie

Czasu przyszłego **le futur proche** używamy do opisywania czynności przyszłych, co do których mamy pewność, że nastąpią.

Demain je vais visiter ma tante. – Jutro odwiedzę moją ciotkę.

Czas przyszły le futur Simple

Czas przyszły **le futur simple** tworzymy poprzez dodanie do czasownika następujących końcówek:

finir – kończyć
je **finirai**
tu **finiras**
il / elle **finira**
nous **finirons**
vous **finirez**
ils / elles **finiront**

Czasowniki, których bezokolicznik jest zakończony na **-e**, w czasie **le futur simple** tracą tę końcówkę.

prendre (brać) – **tu prendras** (ty weźmiesz)

Niektóre czasowniki tworzą czas przyszły nieregularnie:

courir (biec) – **il courra** (on pobiegnie)
faire (robić) – **nous ferons** (my zrobimy)
pouvoir (móc) – **je pourrai** (będę mógł)
savoir (umieć) – **vous saurez** (wy będziecie umieli)
venir (przybywać) – **tu viendras** (ty przybędziesz)
vouloir (chcieć) – **tu voudras** (ty będziesz chciał)

Czasu przyszłego **le futur simple** używamy do mówienia o czynnościach przyszłych, których nie jesteśmy pewni, że nastąpią.

Dans dix ans, je serai riche. – Za dziesięć lat będę bogaty.

Inne

Rodzajnik

W języku francuskim wszystkie (lub prawie wszystkie) rzeczowniki są poprzedzone rodzajnikami. Rodzajnik wskazuje na liczbę rzeczownika, a w liczbie pojedynczej z reguły także na jego rodzaj.

Rodzajnik nieokreślony

Rodzajniki nieokreślone przybierają następujące formy:

	I. pojedyncza	I. mnoga
r. męski	un	des
r. żeński	une	des

Rodzajników nieokreślonych używamy:

- kiedy po raz pierwszy mówimy o jakiejś osobie lub rzeczy, bliżej jej nie określając:

Qu'est-ce que c'est ? C'est une voiture.

Co to jest? To jest (jakiś) samochód.

Hier, j'ai rencontré une belle fille.

Wczoraj spotkałem piękną dziewczynę.

- w znaczeniu „jeden, jedna, jedno”:

Je suis allé une fois à Paris.

Pojechałem (jeden) raz do Paryża.

Nous avons seulement un jour pour visiter Paris.

Mamy tylko jeden dzień na zwiedzenie Paryża.

- gdy mówimy o jednej rzeczy, osobie z wielu, często w znaczeniu „jakiś, jakaś, jakieś”:

Je veux acheter un livre pour mon cousin.

Chcę kupić (jakaś) książkę mojemu kuzynowi.

C'est une des filles de Juliette.

To jedna z córek Juliette.

Uwaga! W przeczeniu rodzajniki nieokreślone często są zastępowane przez **de**, np.

Ils ont acheté une nouvelle maison. Ils n'ont pas acheté de nouvelle maison. Oni kupili nowy dom. Oni nie kupili nowego domu.

Rodzajnik określony

Rodzajniki określone przybierają następujące formy:

	I. pojedyncza	I. mnoga
rodzaj męski	le	les
rodzaj żeński	la	les
rzeczowniki rozpoczynające się od samogłoski	l'	les

Rodzajników określonych używamy:

- gdy mówimy o rzeczy bliżej określonej, znanej, o której była mowa już wcześniej, którą znamy z kontekstu:

Ferme la fenêtre, il fait froid.

Zamknij okno, jest zimno.

C'est la voiture de mon père.

To jest samochód mojego ojca.

- w odniesieniu do rzeczowników jedynych w swoim rodzaju:

La Terre tourne autour du Soleil.

Ziemia kręci się wokół Słońca.

- z rzeczownikami w znaczeniu ogólnym:

Le chien est l'ami de l'homme.

Pies jest przyjacielem człowieka.

L'homme est bon et mauvais en même temps.

Człowiek jest jednocześnie dobry i zły.

- z takimi czasownikami jak **aimer** (kochać, lubić), **détester**, (nienawidzić), **haïr** (nienawidzić), **adorer** (uwielbiać), **préférer** (woleć), gdyż wyrażają upodobania ogólne, a więc prawdy ogólne:

J'aime les oranges, je n'aime pas les pommes.

Lubię pomarańcze, nie lubię jabłek.

Je déteste les gens paresseux.

Nie znoszę leniwych ludzi.

Rodzajnik częściowy

Rodzajnik częściowy przybiera następujące formy:

	I. pojedyncza	I. mnoga
rodzaj męski	du de l'	des
rodzaj żeński	de la de l'	des

Rodzajnika częściowego używamy:

- przed liczebnikami niepoliczalnymi, gdy mówimy o pewnej części z całości:

Il boit du café.

On pije kawę.

Anne mange de la confiture.

Anne je konfiturę.

- przed liczebnikami abstrakcyjnymi:

Vous avez de la patience.

Jesteście cierpliwi. (dosł. Macie cierpliwość.)

Tu as du talent.

Masz talent.

W przeczeniu rodzajnik częściowy przyjmuje formę **de** dla obu rodzajów liczby pojedynczej i mnogiej.

Je ne bois pas de lait.

Nie piję mleka.

Il ne mange pas de légumes.

On nie je warzyw.

Liczebniki

Liczebniki główne

W języku francuskim liczebniki główne dzielą się na proste i złożone.

Liczebniki proste

1 **un**

2 **deux**

3 **trois**

4 **quatre**

5 **cinq**

6 **six**

7 **sept**

8 **huit**

9 **neuf**

10 **dix**

11 **onze**

12 **douze**

13 **treize**

14 **quatorze**

15 **quinze**

16 **seize**

20 **vingt**

30 **trente**

40 **quarante**

50 **cinquante**

60 **soixante**

Liczebniki złożone (Należy pamiętać, że zawsze oddzielamy poszczególne części myślnikiem lub dodajemy spójnik et przy liczebnikach, zakończonych cyfrą jeden)

17 **dix-sept**

18 **dix-huit**

19 **dix-neuf**

70 **soixante-dix**

80 **quatre-vingts**

90 **quatre-vingt-dix**

Liczebniki, które nie są pełnymi dziesiątkami tworzy się podobnie jak w **języku polskim**, np.

21 **vingt et un**

22 **vingt-deux**

23 **vingt-trois**

31 **trente et un**

34 **trente-quatre**

35 **trente-cinq**

Wyjątki:

71 **soixante et onze**

72 **soixante-douze**
73 **soixante-treize**
74 **soixante-quatorze**
75 **soixante-quinze**
76 **soixante-seize**
77 **soixante-dix-sept**
78 **soixante-dix-huit**
79 **soixante-dix-neuf**
91 **quatre-vingt-onze**
92 **quatre-vingt-douze**
93 **quatre-vingt-treize**
94 **quatre-vingt-quatorze**
95 **quatre-vingt-quinze**
96 **quatre-vingt-seize**
97 **quatre-vingt-dix-sept**
98 **quatre-vingt-dix-huit**
99 **quatre-vingt-dix-neuf**

Liczebniki od 100

100 **cent**
101 **cent un**
102 **cent deux**
103 **cent trois**

Liczebniki od 200

200 **deux cents**
300 **trois cents**
400 **quatre cents**
500 **cinq cents**
600 **six cents**
700 **sept cents**
800 **huit cents**
900 **neuf cents**

Przy pozostałych liczebnikach zanika końcówka -s.

203 **deux cent trois**
446 **quatre cent quarante-six**
507 **cinq cent sept**
689 **six cent quatre-vingt-neuf**
799 **sept cent quatre-vingt-dix-neuf**

1000 **mille**
1000000 **million**

Liczebniki porządkowe

W języku francuskim liczebniki porządkowe tworzy się w sposób regularny. Do liczebnika głównego dodajemy końcówkę **-ième**. Jest ona taka sama dla rodzaju męskiego i dla rodzaju żeńskiego. Nieregularnie tworzone są tylko dwa pierwsze liczebniki.

1 – **premier** (pierwszy), **première** (pierwsza)
2 – **deuxième** (drugi, druga) lub **second(e)** (drugi, druga)
3 – **troisième** (trzeci, trzecia)
4 – **quatrième** (czwarty, czwarta)

- 5 – **cinquième** (piąty, piąta)
- 6 – **sixième** (szósty, szósta)
- 7 – **septième** (siódmy, siódma)
- 8 – **huitième** (ósmy, ósma)
- 9 – **neuvième** (dziewiąty, dziewiąta)
- 10 – **dixième** (dziesiąty, dziesiąta)
- 11 – **onzième** (jedenasty, jedenasta)
- 15 – **quinzième** (piętnasty, piętnasta)
- 19 – **dix-neuvième** (dziewiętnasty, dziewiętnasta)
- 20 – **vingtième** (dwudziesty, dwudziesta)
- 21 – **vingt et unième** (dwudziesty pierwszy, dwudziesta pierwsza)
- 31 – **trente et unième** (trzydziesty pierwszy, trzydziesta pierwsza)
- 47 – **quarante-septième** (czterdziesty siódmy, czterdziesta siódma)
- 100 – **centième** (setny, setna)

Liczebników porządkowych używamy razem z rzeczownikiem, gdy wskazujemy na jego kolejność:

J'habite au septième étage. – Mieszkam na siódmym piętrze.

Przymyki

Przymyki to **nieodmienne słowa** lub wyrażenia, które łączą wyraz z jego dopełnieniem. Zazwyczaj użycie przymyka jest uzależnione od poprzedzającego go słowa, np. czasownik **aller** (iść) łączy się z przymikiem **à**.

Je vais à la maison. - Idę do domu.

Przymyki miejsca:

dans (w), **sous** (pod), **sur** (na), **en** (w, do), **devant** (przed), **chez** (u, do), **à** (do), de (z)

Le livre est sur la table. - Książka leży na stole.

Je viens de Paris. - Wracam z Paryża.

Il est dans l'autobus. - On jest w autobusie.

Przymyka **en** używa się z nazwami krajów rodzaju żeńskiego, przymyka **au** używa się z nazwami krajów rodzaju męskiego, a przymyka **aux** z nazwami krajów w liczbie mnogiej.

Vous allez en Angleterre. - Jedziecie do Anglii.

Je pars aux États-Unis. - Wyjeżdżam do Stanów Zjednoczonych.

Przymyki czasu:

à (o, do), **de** (od), **après** (po), **depuis** (od), **pendant** (podczas), **jusqu'à** (aż do)

Ils chantaient pendant une heure. - Śpiewali przez godzinę.

Je travaille de 8 à 16 heures. - Pracuję od ósmej do szesnastej.

J'habite ici depuis cinq ans. - Mieszkam tutaj od pięciu lat.

Przymyki sposobu:

à, avec (z)

Il joue avec passion. - On gra z pasją.

Przymyki celu:

pour (dla, żeby), **à** (do)

Le stylo sert à écrire. - Długopis służy do pisania.

Przyimek warunku:

à condition de (pod warunkiem, że)

On peut acheter cette voiture à condition d'avoir beaucoup d'argent. - Ten samochód można kupić pod warunkiem, że ma się dużo pieniędzy.

Przymiotnik

Liczba mnoga przymiotnika

Tworzenie liczby mnogiej przymiotników w języku francuskim

Liczbę mnogą przymiotników tworzymy:

- przez dodanie końcówki **-s**:

élégant – élégants (elegancki – eleganccy)

fatigué – fatigués (zmęczony – zmęczeni)

jolie – jolies (ładna – ładne)

grande – grandes (duża – duże)

- do przymiotników zakończonych na -eau dodajemy **-x**:

beau – beaux (piękny – piękni)

- końcówka -al, zmienia się na **-aux**:

tropical – tropicaux (tropikalny – tropikalni)

conjugal – conjugaux (małżeński – małżeńskie)

- wyjątkiem od tej zasady jest kilka przymiotników, które mimo końcówki -al tworzą liczbę mnogą **regularnie**, przez dodanie końcówki **-s**:

naval – navals (morski – morscy)

fatal – fatals (śmiertelny, zgubny – śmiertelni, zgubni)

banal – banals (banalny – banalni)

- przymiotniki zakończone na -x, -s, -z **nie zmieniają formy** w liczbie mnogiej:

jaloux – jaloux (zazdrosny – zazdrośni)

français – français (francuski – francuscy)

Przymiotnik rodzaju żeńskiego - tworzenie, przykłady

Tworzenie rodzaju żeńskiego przymiotników w języku francuskim.

Rodzaj **żeński** przymiotników tworzymy przez:

- **dodanie końcówki -e** do formy męskiej przymiotnika:

intéressant – intéressante (interesujący – interesująca)

joli – jolie (ładny – ładna)

grand – grande (duży – duża)

poli – polie (grzeczny – grzeczna)

- przymiotniki zakończone w rodzaju męskim na -er lub -ier tworzą rodzaj żeński za pomocą końcówki **-ère** oraz **-ière**:

étranger – étrang**ère** (obcy, cudzoziemski – obca, cudzoziemka)
dernier – dern**ière** (ostatni – ostatnia)

- przymiotniki zakończone w rodzaju męskim na -eux, tworzą rodzaj żeński za pomocą końcówki **-euse**:

paresseux – paresse**use** (leniwy – leniwa)
heureux – heure**use** (szczęśliwy – szczęśliwa)

- przymiotniki zakończone na -teur, tworzą rodzaj żeński przy pomocy końcówki **-trice**:

novateur – novat**rice** (nowatorski – nowatorska)

- przymiotniki zakończone na -f, tworzą rodzaj żeński przy pomocy końcówki **-ve**:

neuf – neu**ve** (nowy – nowa)
attentif – attent**ive** (uważny – uważna)

- przymiotniki zakończone na -n, -s, -t, -l, **podwajają spółgłoskę** oraz zyskują końcówkę **-e**:

européen – europé**enne** (europejski – europejska)
muet – muet**te** (niemy – niema)
mutuel – mutuel**le** (wzajemny – wzajemna)

- **wyjątkiem** od tej reguły jest kilka przymiotników, które, mimo że kończą się na -et, w rodzaju żeńskim przyjmują końcówkę **-ète**:

complet – compl**ète** (kompletny – kompletna)
concret – concr**ète** (konkretny – konkretna)
discret – discr**ète** (dyskretny – dyskretna)
secret – secr**ète** (sekretny – sekretna)

- przymiotniki zakończone w rodzaju męskim na -e, **nie zmieniają formy** w rodzaju żeńskim:

facile – **facile** (łatwy – łatwa)
difficile – **difficile** (trudny – trudna)

Najważniejsze przymiotniki posiadające **nieregularny rodzaj żeński** to:

beau – **belle** (piękny – piękna)
blanc – **blanche** (biały – biała)
doux – **douce** (miękki – miękka)
faux – **fausse** (fałszywy – fałszywa)
fou – **folle** (szalony – szalona)
frais – **fraîche** (świeży – świeża)
franc – **franche** (szczery – szczerza)
long – **longue** (długi – długa)
nouveau – **nouvelle** (nowy – nowa)
vieux – **vieille** (stary – stara)

Uwaga! Przymiotniki: beau (piękny), nouveau (nowy), vieux (stary), fou (szalony), mou (miękki) mają **trzy formy**. Jeśli występują one z rzeczownikami rodzaju męskiego rozpoczynającymi się od samogłoski, przybierają

następującą formę:

un bel enfant, a nie: ~~beau~~ (piękne dziecko)
un nouvel appartement, a nie: ~~nouveau~~ (nowe mieszkanie)
un vieil ami, a nie: ~~vieux~~ (stary przyjaciel)
un fol amour, a nie: ~~feu~~ (szalona miłość)
un mol oreiller, a nie: ~~mou~~ (mięka poduszka)

Stopniowanie przymiotnika - regularne i nieregularne

Stopniowanie regularne

stopień równy	stopień wyższy	stopień najwyższy
cher – drogi	plus cher – droższy moins cher – tańszy aussi cher – równie drogi	le plus cher – najdroższy le moins cher – najtańszy
chers – drodzy	plus chers – drożsi moins chers – tańsi aussi chers – równie drodzy	les plus chers – najdrożsi les moins chers – najtańsi
chère – droga	plus chère – droższa moins chère – tańsza aussi chère – równie droga	la plus chère – najdroższa la moins chère – najtańsza
chères – drogie	plus chères – droższe moins chères – tańsze aussi chères – równie drogie	les plus chères – najdroższe les moins chères – najtańsze

Jacques est plus riche que Pierre.

Jacques jest bogatszy od Pierre'a.

Joanne est moins belle que Marie.

Joanne jest brzydsza od Marie. (dosł. „mniej ładna”)

Marc est le plus intelligent de tout le groupe.

Marc jest najinteligentniejszy z całej grupy.

Brigitte est la plus jolie.

Brigitte jest najładniejsza.

Stopniowanie nieregularne

stopień równy	stopień wyższy	stopień najwyższy
bon – dobry	meilleur – lepszy	le meilleur – najlepszy
bonne – dobra	meilleure – lepsza	la meilleure – najlepsza
mauvais – zły	pire – gorszy	le pire – najgorszy
mauvaise – zła	pire – gorsza	la pire – najgorsza
petit – mały	moindre (plus petit) – mniejszy	le moindre (le plus petit) – najmniejszy
petite – mała	moindre (plus petite) – mniejsza	la moindre (le plus petite) – najmniejsza

Mon vélo est meilleur que le tien.

Mój rower jest lepszy od twojego.

La cuisine italienne est la meilleure!

Kuchnia włoska jest najlepsza!

Je suis pire en anglais que lui.

Jestem gorszy z angielskiego od niego.

Novembre est le pire mois de l'année.

Listopad jest najgorszym miesiącem w roku.

Rzeczownik

W języku francuskim prawie wszystkie rzeczowniki (w zależności od kontekstu ich użycia) są poprzedzone rodzajnikiem.

Liczba mnoga rzeczownika

Liczbę mnogą rzeczownika tworzymy:

- dodając końcówkę **-s**:

une fenêtre – des fenêtres (okno – okna)

un enfant – des enfants (dziecko – dzieci)

une lampe – des lampes (lampa – lampy)

- rzeczowniki zakończone w liczbie pojedynczej na **-al**, zmieniają końcówkę na **-aux**, np.

un animal – des animaux (zwierzę – zwierzęta)

un cheval – des chevaux (koń – konie)

un journal – des journaux (gazeta – gazety)

- do rzeczowników zakończonych na **-eau, -au, -eu, -ieu**, dodaje się końcówkę **-x**, np.

un manteau – des manteaux (płaszcz – płaszcze)

un tuyau – des tuyaux (rura – rury)

un jeu – des jeux (gra, zabawa – gry, zabawy)

un milieu – des milieux (środowisko – środowiska)

- do rzeczowników zakończonych na **-ou**, dodaje się końcówkę **-s**, np.

un trou – des trous (dziura – dziury)

un clou – des clous (gwóźdź – gwoździe)

- w przypadku rzeczowników zakończonych na **-x, -s, -z**, końcówka w liczbie mnogiej nie zmienia się:

une voix – des voix (głos – głosy)

un succès – des succès (sukces – sukcesy)

un nez – des nez (nos – nosy)

- rzeczowniki zakończone na **-ail**, zyskują końcówkę **-s** lub zmieniają końcówkę na **-aux**:

un détail – des détails (detal, drobiazg – detale, drobiazgi)

un portail – des portails (portal – portale)

un travail – des travaux (praca – prace)

un corail – des coraux (koral – korale)

Od powyższych reguł istnieje również dużo wyjątków:

- niektóre rzeczowniki zakończone na **-al**, w liczbie mnogiej przybierają końcówkę **-s**, np.

un bal – des bals (bal – bale)

un festival – des festivals (festiwal – festiwale)

- niektóre rzeczowniki zakończone na **-ou**, w liczbie mnogiej przybierają końcówkę **-x**:

un genou – des genoux (kolano – kolana)
un bijou – des bijoux (klejnot – klejnoty, biżuteria)

- niektóre rzeczowniki całkiem zmieniają formę:

un œil – des yeux (oko – oczy)
un monsieur – des messieurs (pan – panowie)

Rodzaj żeński rzeczowników

Rodzaj żeński rzeczowników tworzymy:

- dodając końcówkę **-e**, np.

un Français – une Française (Francuz – Francuzka)
un étudiant – une étudiante (student – studentka)

- w przypadku rzeczowników zakończonych na **-er** lub **-ier**, w rodzaju żeńskim pojawia się końcówka **-ère** lub **-ière**, np.

un ouvrier – une ouvrière (robotnik – robotnica)
un boulanger – une boulangère (piekarz)

- w przypadku rzeczowników zakończonych na **-f**, pojawia się końcówka **-ve**:

un veuf – une veuve (wdowiec – wdowa)
un sportif – une sportive (sportowiec)

- w przypadku rzeczowników zakończonych na **-eur**, pojawia się końcówka **-euse**:

un vendeur – une vendeuse (sprzedawca – sprzedawczyni)
un chanteur – une chanteuse (piosenkarz – piosenkarka)

- w przypadku rzeczowników zakończonych na **-teur**, pojawia się końcówka **-trice**:

un acteur – une actrice (aktor – aktorka)
un traducteur – une traductrice (tłumacz – tłumaczka)

- w przypadku rzeczowników zakończonych na **-t**, **-l**, **-n**, spółgłoska ulega podwojeniu oraz pojawia się końcówka **-e**:

un cadet – une cadette (kadet – kadetka)
un Coréen – une Coréenne (Koreańczyk – Koreanka)

- w przypadku rzeczowników zakończonych na **-e**, nic się nie zmienia:

un journaliste – une journaliste (dziennikarz – dziennikarka)
un secrétaire – une secrétaire (sekretarz – sekretarka)

- wyjątkiem są rzeczowniki, które tworzą rodzaj żeński za pomocą końcówki **-esse**, np.

un dieu – une déesse (bóg – bogini)

Istnieje grupa rzeczowników, które tworzą rodzaj żeński w sposób nieregularny. Oto kilka z nich:

un père – une mère (ojciec – matka)
un grand-père – une grand-mère (dziadek – babcia)
un homme – une femme (mężczyzna – kobieta)
un mari – une femme (mąż – żona)
un frère – une sœur (brat – siostra)
un garçon – une fille (chłopiec – dziewczyna)

Składnia

Przeczenia

Dla czasowników **formę przeczącą** tworzymy za pomocą wyrażenia **ne... pas**. Gdy mówimy w czasach prostych (czasu teraźniejszego, czasu przyszłego futur simple, czasu przeszłego niedokonanego imparfait) partykuła **ne** znajduje się przed czasownikiem, a **pas** jest po nim.

Je ne regarde pas la télé. - Nie oglądam telewizji.

W czasach złożonych (typu czas przeszły passé composé, czas przyszły futur proche) konstrukcja **ne... pas** stoi przy czasownikach posiłkowych.

Je ne vais pas lire ce livre. - Nie przeczytam tej książki.

W zdaniach przeczących rodzajniki **un, une** zmieniają się na **de**, a słowo **quelque chose** (coś) zmienia się na **rien** (nic).

J'ai quelque chose à acheter. - Mam coś do kupienia.

Je n'ai rien à acheter. - Nie mam nic do kupienia.

Gdy w zdaniu występuje czasownik zwrotny pierwszy człon przeczenia **ne** staje przed czasownikiem i poprzedzającym go zaimkiem osobowym „się”, a drugi po czasowniku:

Il ne se réveille pas tôt. - On nie budzi się wcześnie.

Jeżeli czasownik zaczyna się od **samogłoski** bądź od **h** niemego, cząstka **ne** traci samogłoskę **e**.

Je n'aime pas les glaces. - Nie lubię lodów.

Pytania

Pytania zamknięte (takie, na które można odpowiedzieć tak lub nie) tworzy się:

- poprzez intonację (używany w mowie potocznej)

Nous allons au cinéma ? - Idziemy do kina?

- przez dodanie zwrotu est-ce que (czy)

Est-ce que nous allons au cinéma ? - Czy idziemy do kina?

- poprzez inwersję

Allons-nous au cinéma ? - Idziemy do kina?

Pytania otwarte tworzy się za pomocą słów pytających:

comment (jak)

Comment vas-tu ? - Jak się masz?

où (gdzie)

Où vas-tu ? - Dokąd jedziesz?

qui (kto)

Qui êtes-vous, Monsieur ? - Kim pan jest?

pourquoi (dlaczego)

Pourquoi te fâches-tu ? - Dlaczego się denerwujesz?

que (co)

Que désirez-vous, Madame ? - Czego pani sobie życzy?

d'où (skąd)

D'où viens-tu ? - Skąd przyjeżdżasz?

quel, quelle, quels, quelles (jaki, jaka, jakie, który, która, które)

Quelle heure est-il ? - Która jest godzina?

Oprócz pytań posilkowych, aby utworzyć pytanie otwarte używa się tych samych sposobów co w pytaniach zamkniętych:

- intonacja

Quand nous allons au cinéma ? - Kiedy idziemy do kina?

- dodanie zwrotu est-ce que

Quand est-ce que nous allons au cinéma ? - Kiedy idziemy do kina?

- inwersja

Quand allons-nous au cinéma ? - Kiedy idziemy do kina?

Zaimek

Zaimki osobowe

W języku francuskim zaimki osobowe dzielą się na słabe i mocne.

Zaimki osobowe słabe

Liczba pojedyncza Liczba mnoga

je - ja **nous** - my

tu - ty **vous** - wy

il - on **ils** - oni

elle - ona **elles** - one

on

Zaimka on używa się, gdy:

- wyrażamy formę bezosobową.

On ne peut pas fumer ici. - Tu nie można palić.

- mówimy o pierwszej osobie liczby mnogiej (w języku potocznym)

On va à Varsovie. - Jedziemy do Warszawy.

Po zaimku **on** czasownik zawsze występuje w formie **trzeciej osoby liczby pojedynczej**.

Zaimki słabe **zawsze** występują z czasownikiem w formie osobowej.

Zaimki osobowe mocne

Liczba pojedyncza Liczba mnoga

moi - ja **nous** - my

toi - ty **vous** - wy

lui - on **eux** - oni

elle - ona **elles** - one

soi

Zaimki osobowe mocne mogą:

- występować samodzielnie

Qui a dit ça ? Moi. - Kto to powiedział? Ja.

- służyć do podkreślenia osoby, o której mówimy

Toi, tu n'es jamais en retard. - Ty się nigdy nie spóźniasz.

- występować po przyimkach

Quand tu vas voir Paul ? Je vais chez lui demain. - Kiedy będziesz się widziała z Paul'em? Idę do niego jutro.

Przed wyrazami zaczynającymi się na **samogłoskę** lub **h** nieme, zaimek je przybiera formę skróconą, np. **J'aime les oranges.** (Lubię pomarańcze.)

Zaimki przymiotne dzierżawcze

Zaimki przymiotne dzierżawcze służą do wyrażania, do kogo dana rzecz należy. Zależą one od liczby posiadaczy, liczby posiadanych osób i rzeczy, oraz od ich rodzaju (w przypadku liczby pojedynczej).

Jeśli jedna osoba posiada jedną rzecz rodzaju męskiego, zaimki przymiotne dzierżawcze mają następujące formy:

mon (mój), **ton** (twój), **son** (jego / jej), np.

mon chien – mój pies

son chien – jego / jej pies

Jeżeli posiadana rzecz jest rodzaju żeńskiego, zaimki przymiotne dzierżawcze mają następujące formy: **ma** (moja), **ta** (twoja), **sa** (jego / jej), np.

ta valise – twoja walizka

sa valise – jego / jej walizka

Należy dodać, że jeśli posiadana rzecz jest rodzaju żeńskiego i jej nazwa rozpoczyna się od samogłoski, zaimki przymiotne dzierżawcze mają takie same formy, jak te dla przedmiotu posiadanego rodzaju męskiego: **mon** (moja), **ton** (twoja), **son** (jego / jej), np.

mon amie – moja przyjaciółka

ton amie – twoja przyjaciółka

Jeżeli jedna osoba posiada kilka rzeczy, to nie jest już istotne, jakiego one są rodzaju, ponieważ zaimki przymiotne dzierżawcze mają takie same formy dla obu rodzajów: **mes** (moje / moi), **tes** (twoje / twoi), **ses** (jego / jej), np.

mes chiens – moje psy

ses chiens – jego / jej psy

mes valises – moje walizki

tes valises – twoje walizki

Jeżeli natomiast kilka osób posiada jedną rzecz, zaimki przymiotne dzierżawcze mają następujące formy: **notre** (nasz / nasza), **votre** (wasz / wasza), **leur** (ich). Te zaimki przymiotne dzierżawcze mają taką samą formę dla obu rodzajów, np.

notre chien – nasz pies

leur chien – ich pies

votre valise – wasza walizka

leur valise – ich walizka

Jeżeli natomiast kilka osób posiada kilka rzeczy, zaimki przymiotne dzierżawcze mają następujące formy: **nos** (nasi / nasze), **vos** (wasi / wasze), **leurs** (ich). W tym wypadku również zaimki mają taką samą formę dla obu rodzajów, np.

vos chiens – wasze psy

leurs chiens – ich psy

nos valises – nasze walizki

vos valises – wasze walizki

Zaimki przymiotne wskazujące

Zaimki przymiotne wskazujące służą do wskazywania osoby lub rzeczy, o której mówimy.

Tu vois ce garage ? Il est à mon père. – Widzisz ten garaż? Należy do mojego ojca.

Regarde cette fille ! Elle est vraiment jolie. – Spójrz na tę dziewczynę! Jest naprawdę ładna.

Qu'est-ce qu'elle sont belles ces fleurs ! – Ale te kwiaty są ładne!

Zaimki te przyjmują różne formy w zależności od liczby i rodzaju rzeczownika, przed którym stoją.

Dla rzeczownika rodzaju męskiego zaimek ma formę **ce**:

ce garage – ten garaż

Jeżeli rzeczownik rodzaju męskiego zaczyna się od samogłoski lub **h** niemego, zaimek przyjmuje formę **cet**:

cet arbre – to drzewo

cet homme – ten mężczyzna

Dla rzeczownika rodzaju żeńskiego zaimek przymiotny wskazujący ma formę *cette*, bez względu na to, czy rzeczownik zaczyna się od samogłoski czy od spółgłoski:

cette fille – ta dziewczyna

cette armature – ta armatura

W liczbie mnogiej zaimek przymiotny wskazujący ma taką samą formę dla obu rodzajów, ces:

ces garages – te garaże

ces arbres – te drzewa

ces filles – te dziewczyny

Słownictwo

l'histoire - historia

la géographie - geografia

la politique - polityka

la biologie - biologia

la chimie - chemia

la physique - fizyka

les mathématiques - matematyka

l'économie - ekonomia

l'art – sztuka

l'informatique – informatyka

un étudiant - uczeń

un/une enseignant/-e - nauczyciel, nauczycielka

une salle de classe - klasa (sala)

un cours - klasa

un bureau - ławka

un chaise - krzesło

un tableau noir - tablica

un cahier - zeszyt

des devoirs - praca domowa

un examen – sprawdzian

TESTY

Charakter - Słownictwo

- (inteligentny) Ce linguiste est **intelligent**, il mémorise tout facilement.
- (głupi) Cet homme est **stupide**, il ne comprend pas un simple mode d'emploi.
- (nieśmiały) Elle est **timide**, elle a peur de parler en public.
- (cierpliwy) Cet enseignant est **patient** avec ses élèves.
- (zabawny) Pierre est **drôle** : il fait toujours rire ses amis.
- (spokojny) Ma tante est toujours si **calme**.
- (agresywny) Nous avons peur du chien de notre voisin, parce qu'il est très **agressif**.
- (ostrożny) Marc est très **prudent** au volant.
- (zręczny) Pierre est toujours le meilleur en gymnastique, car il est très **habile**.
- (pracowity) Son salaire a augmenté parce qu'il est **travailleur**.

Czas i określenia czasu - test ze słownictwa

- Dans **un an**, elle terminera ses études et elle travaillera. (rok)
- Le pape arrivera **après-demain** en France pour une visite. (pojutrze)
- Je pars pour la Pologne mercredi dans **l'après-midi**. (po południu)
- La semaine dernière**, nous avons assisté à une conférence intéressante. (w zeszłym tygodniu)

5. La fête de la ville a lieu **aujourd'hui** sur la place centrale. (dzisiaj)
6. Je suis content parce que **demain** je ne travaille pas. (jutro)
7. Quand il y a du brouillard, tous les avions sont **en retard**. (spóźniony)
8. Je n'ai **jamais** eu de problèmes de santé. (nigdy)
9. Les pompiers sont arrivés **tout de suite** après notre appel. (natychmiast)
10. Je suis née en **août**. (sierpień)

Czas wolny

1. (odprężyć się) Pour me **détendre** après le travail, je regarde la télévision.
2. (krzyżówki)
3. (nudzić się) Alain adore travailler. Quand il a du temps libre, il **s'ennuie**.
4. (odpoczywać) Le dimanche, je ne fais rien, je me **repose**, tout simplement.
5. (kino) Désolée, mais notre **cinéma** est fermé le lundi.
6. (impieza) Ses parents sont partis au bord de la mer, alors elle a fait une **fête** pour ses amis.
7. (majsterkować) Mon père passe des heures dans le garage où il **bricole**.
8. (spektakl) Ce **spectacle** a été formidable !
9. (teatr) On est allé au **théâtre** voir une pièce de Molière.
10. (urlop) Anne a pris 5 jours de **congé** pour partir chez ses parents.

Opis osoby - test ze słownictwa

1. Mon neveu **a grandi** de 10 centimètres depuis l'an dernier. (urósł)
2. La meilleure méthode pour **maigrir** est de faire de la gymnastique. (chudnąć)
3. Ma mère **s'est fait teindre** les cheveux en roux. Cela lui va très bien. (zafarowała)
4. Mon grand-père a des cheveux **blancs**. (siwe)
5. Mon père est devenu **chauve** à l'âge de 30 ans. (łysy)
6. C'est un homme **séduisant**. (pociągający)
7. Il faut que tu manges ! Tu es très **maigre**. (chudy)
8. Cette fille est très **jolie**. (ładna)
9. Je trouve que tu es trop **gros**. (gruby)
10. Elle est assez **mince**. (szczupła)

Pogoda

1. (stopnie) Il fait mois cinq **degrés**.
2. (padać, o śniegu) Demain, il va **neiger**, alors nous pourrions faire du ski.
3. (szron) En hiver, il y a du **givre** sur les vitres des voitures.
4. (chmury) De l'avion on voyait de superbes **nuages**.
5. (prognoza pogody) La **météo** annonce une grande tempête de neige dans les Alpes.
6. (mgła) Il y a un **brouillard** épais.
7. (zachmurzony) Ce matin le ciel était **nuageux**.
8. (tęcza) Après la tempête, il y a d'habitude un **arc-en-ciel**.
9. (piorun) La **foudre** est tombée sur l'Ambassade de France au Japon.
10. (gołoledź) Il faut faire attention car il y a du **verglas** sur les routes.

Praca

1. (awans) Je ne m'attendais pas à cette **promotion**.
2. (staż) Pierre suit un **stage** à la mairie.
3. (bezrobocie) Mon père a perdu son emploi, et depuis un mois il est au **chômage**.
4. (pensja) Par rapport à l'année précédente, son **salaire** a doublé.
5. (umowa) Dans cette société, je travaille en **contrat** à durée indéterminée.
6. (stanowisko) Ce **poste** de travail exige une bonne maîtrise de l'informatique.
7. (zawód) Le **métier** de pompier exige beaucoup de courage.
8. (pracować) Mon père **travaille** comme boulanger.
9. (doświadczenie) Pour trouver un bon travail, il faut déjà avoir une **expérience** professionnelle.
10. (praca) Jean a trouvé un **travail** mal payé.

Rodzina - test ze słownictwa

1. Mon père **a épousé** ma mère il y a 25 ans. (poślubił)
2. Quand elle **est tombée enceinte**, elle a arrêté de travailler. (zaszła w ciążę)
3. Ma femme a accouché du plus beau **bébé** du monde. (niemowlę)
4. Mes parents **se sont mariés** il y a 30 ans. (wzięli ślub)
5. C'est Marie, la **fille** du directeur. (córka)
6. Mon fils **ainé** a beaucoup de problèmes à l'école. (starszy)
7. L'**accouchement** était long et fatiguant. (poród)

8. Les **adolescents** font souvent des bêtises. (nastolatkwie)
9. Les **adultes** ne comprennent pas toujours les enfants. (dorośli)
10. Nos **ancêtres** vivaient dans des maisons en bois. (przodkowie)

Rozmowa przez telefon

1. (numer telefonu) Je ne veux pas lui donner mon **numéro de téléphone**.
2. (dzwonić) Ma mère nous **téléphone** toujours à 10 heures du soir.
3. (SMSy) Arrête de m'envoyer ces **textos** stupides !
4. (poczta głosowa) Quand vous ne pouvez pas décrocher, vous pouvez recevoir des messages grâce à votre **boîte vocale**.
5. (Halo) **Allô**, est-ce que je peux parler à Paul ?
6. (oddzwonić) Désolé, il est en ligne. Vous patientez un instant ou vous le **rappelez** plus tard ?
7. (telefon komórkowy) Le nouveau **portable** de Marie est magnifique : il est doté d'un appareil numérique.
8. (telefon stacjonarny) Appelle-moi sur le **fixe**, ce sera moins cher.
9. (rozmawiać) Est-ce que je pourrais **parler** au directeur ?
10. (Proszę się nie rozłączać) **Ne quittez pas**, je vous le passe.

Sport - test ze słownictwa

1. Les sportifs **s'entraînent** 3 fois par semaine. (trenują)
2. Ce cours de **gymnastique** est uniquement réservé aux jeunes filles. (gimnastyka)
3. Le **champion** du monde et d'Europe du 100 mètres n'ira pas à Sydney. (mistrz)
4. La France a gagné contre le Brésil 3 **buts** à 0. (gole)
5. Les décisions de cet **arbitre** sont injustes. (sędzia)
6. Quand j'étais jeune, je faisais de l'**athlétisme**. (lekkoatletyka)
7. Paul a reçu un **ballon** pour son anniversaire. (piłka)
8. Il **a battu le record** de Pologne. (pobił rekord)
9. Marc a été **disqualifié** le deuxième jour des Jeux Olympiques. (zdyskwalifikowany)
10. La **natation** est bonne pour la santé. (pływanie)

Zwierzęta - test ze słownictwa

1. Les **abeilles** font du miel. (pszczoła)
2. Ce chien **aboie** tout le temps. (szczeka)
3. L'**aigle** est le symbole du pouvoir. (orzeł)
4. Cette mouche a perdu une **aile**. (skrzydło)
5. Quel est ton **animal** préféré ? (zwierzę)
6. Les **antilopes** vivent en Afrique. (antylopy)
7. J'ai vu un **cerf** dans la forêt. (jeleń)
8. Mon **chat** n'aime pas jouer. (kot)
9. Les **corbeaux** me font peur. (kruki)
10. Il y a des **crocodiles** dans ce lac. (krokodyle)

Piosenki

In-Grid - Tu es foutu

Tu m'as promis - Obiecałeś mi
Et je t'ai cru - I ja ci uwierzyłam

Tu m'as promis le soleil en hiver et un arc en ciel - Obiecałeś mi słońce zimą i tęczę na niebie
Tu m'as promis le sable doré j'ai reçu une carte postale - Obiecałeś mi połączany piasek, otrzymałam kartkę pocztową
Tu m'as promis le ciel et la terre et une vie d'amour - Obiecałeś mi niebo i ziemię i życie w miłości
Tu m'as promis ton coeur ton sourire mais j'ai eu des grimaces - Obiecałeś mi twoje serce i twój uśmiech, a otrzymałam grymasy

Tu m'as promis - Obiecałeś mi
Et je t'ai cru - I ja ci uwierzyłam

Tu m'as promis le cheval ailé que j'ai jamais eu - Obiecałeś mi skrzydlatego konia, którego nigdy nie miałam
Tu m'as promis le fil d'Ariane mais tu l'as coupé - Obiecałeś mi nić Ariadny, ale ją zerwałeś
Tu m'as promis les notes de Mozart pas des plats crassés - Obiecałeś mi notatki Mozarta, a nie brudne

talerze

Tu m'as promis d'être ta reine, j'ai eu pour sceptre un balai - Obiecałeś mi, że będę twoją królową,
miałam miotłę zamiast berła

Tu m'as promis - Obiecałeś mi
Et je t'ai cru - I ja ci uwierzyłam
Tu es foutu - Jesteś przeklęty

Edith Piaf - Non, Je ne regrette rien

Non! Rien de rien ... - Nie, absolutnie nic...
Non ! Je ne regrette rien - Nie! Nie żałuję niczego
Ni le bien qu'on m'a fait - Ani dobra, które mi uczyniono
Ni le mal tout ça m'est bien égal ! - Ani zła, już jest mi wszystko jedno!

Non ! Rien de rien ... - Nie, absolutnie nic...
Non ! Je ne regrette rien ... - Nie! Nie żałuję niczego
C'est payé, balayé, oublié - To spłacone, zamiecione, zapomniane
Je me fous du passé ! - Nie obchodzi mnie przeszłość!

Avec mes souvenirs - Moimi wspomnieniami
J'ai allumé le feu - Rozpaliłam ogień
Mes chagrins, mes plaisirs - Moje smutki, moje radości
Je n'ai plus besoin d'eux ! - Już ich nie potrzebuję!

Balayés les amours - Wymiecione miłości
Et tous leurs trémolos - I drżenie ich głosu
Balayés pour toujours - Wymiecione na zawsze
Je repars à zéro ... - Znów zaczynam od zera

Non ! Rien de rien ... - Nie, absolutnie nic...
Non ! Je ne regrette rien ... - Nie! Nie żałuję niczego
Car ma vie, car mes joies - Ponieważ moje życie i moje radości
Aujourd'hui, ça commence avec toi ! - Zaczynają się wraz z tobą!